

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОСТАРИ ВСІХ КРАІВ, ЄДНАЙТЕСЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

City: вийде три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

РІК X.

4. 29 (1982).

ВІВТОРОК, 13. БЕРЕЗНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MARCH 13th, 1923.

No. 29 (1082).

VOL. X.

Комуністи в Польщі вибрали 35 соймових послів

РАЗОМ ЗІ СЕЛЯНСЬКИМИ ПАРТІЯМИ БУДУТЬ МАТИ 65 ПОСЛІВ.

У передвибірчій кампанії комуністів переслідувано в страшний спосіб. — 24 години перед виборами уряд видав розпорядок, щоб голосування відбувалося явно.

"Трибуна Роботника", польська комуністична газета в Чикаго, приносить з Варшави такі відомості про вислід виборів у Польщі:
Блок співпраці з урядом, або ліста Пилсудського, вибрав 150 послів, права опозиція 75 послів, соціалісти 60 послів, комуністи разом з братніми селянськими партіями 65 послів, групи національних меншостей і незалежні 85 послів.
На лісту Комуністичної Партії Польщі вибрано 35 послів. В останнім соймі було тільки 4 комуністи.

У самім місті Варшаві П.П.С. втратила один мандат, а комуністи здобули один більше. В попереднім соймі соціалісти з Варшави мали двох послів, а комуністи одного, — тепер же соціалісти здобули тільки один мандат, а комуністи два.
Фашистський уряд Пилсудського в передвибірчій кампанії розпустив цілу свою репресивну машину. Поліція і спеціально утворені відділи арештували сотки робітників, що працювали в користь комуністичної лісти. Зголошені кандидатури були відкидані під ріжкими претекстами. Всякі відозви й летючі конфіскації, а тих, що їх розповсюджували, наковано до в'язниць. Поліція й нагачані з народової демократії та П.П.С. здирали зі стін афіші з назвискими кандидатами комуністичної лісти, розбивали виборчі віна, а промовців арештували.
В додатку до тих репресій,

уряд Пилсудського, бачучи, що комуністична ліста тішиться широким попертям робітничих мас, на 24 години перед розпорядком голосування видав розпорядок, щоб голосування відбувалося явно, замість тайно, хоча тим відстрішати робітничі маси від голосування на лісту Комуністичної Партії, котра, як відомо, є в Польщі нелегальною, а за приналежність до неї грозить тюрма. І це не помогло.

Виборча машина Пилсудського мала до розпорядимості поліцію; кіно-театри, амвони церков, університетські катедри, величезну пресу, а що найважливіше, то гроші з державної скарбниці на ведення кампанії.
За те комуністична партія стала до виборів біда й вицерпана з фондів, а також розбита сталими репресіями. Воно не мала ні одної легальної газети, в якій могла би вести кампанію, бо уряд Пилсудського закрив усі робітничі газети. Не те пересіди. Вони мають кілька денників і тижневиків і не підлягали переслідуванню і репресіям, бо є "легальною опозицією" Пилсудського. Тому їх побіда є радше поразкою. Робітничі маси відвернулися від тих соціял-ренегатів і віддали свої голоси на правдивих представників працюючого люду — кандидатів Комуністичної Партії.
Ця побіда є здобутком великого значіння не тільки для робітників у Польщі, але й для світового революційного руху.

ВІДОЗВА МЕТАЛЬОВЦІВ С.Р.С.Р. ДО НІМЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ.

МОСКВА, 8. лютого. — Конгрес металевих робітників Радянського Союзу, що тепер тут засідає, ухвалив відозву до німецьких металевих робітників, у якій закликає їх поставити рішучий спротив німецьким капіталістам і прирає, що металеві робітники Радянського Союзу зроблять все можливе, щоб сповнити свій обов'язок міжнародної солідарності супроти німецьких металевих робітників.
Відозва кажує, що згідно з інструкціями німецької соціал-демократичної партії, провідники юні німецьких металевих робітників роблять все в своїй

силі, щоб уникнути рішучої боротьби й перешкаджати обороні робітників. Провідники воліють саботажувати боевий дух робітників і віддавати спори до капіталістичних арбітражних судів.
Відозва висловлює пересвідчення металевих робітників Радянського Союзу, що німецькі металеві робітники не дозволять німецьким капіталістам і їх нагачанам трактувати їх з погордою, але що вони, німецькі металеві робітники, стануть передовою гвардією німецької робітничої класи й не дадуться більше звести опортунізмів і компромісам.

У ВІДНІ ВИБУХЛИ МАЛІ РОЗРУХИ.

ВІДЕНЬ, 5. березня. — Повстання в мініатурі, що нагадувало ліпневе повстання, мало тут місце вчора ввечері, коли поліція старалася розбити демонстрацію робітників лівого крила.
До сутинки прийшло на передмісті Відня, де відбувалася велика демонстрація. Один демонстрант був тяжко ранений шаблем й його забрали до шпиталю. Кількох робітни-

ків арештовано. Деякі поліцейські були легко поранені, коли робітники кидали на них кілями й камінням.

Процеси проти робітників, обвинувачених за ліпневе повстання, далі відбуваються. Лави присяжних з'южені з робітників, по найбільшій частині звільняють підсудимих.

Товариші! Відновляйте переплату на "Укр. Роб. Вісти"!

В МАЙНІ У МЕКСИКУ ЗАСИ- ПАНО 30 МАЙНЕРІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 10. березня. — Денеша до газети "Експедиціонер" каже сьогодні, що в одній з тунелів майни Аврора коло Тексітлану, в степті Пуебля, засипано 30 майнерів.

В середині майни вибух вогонь і місцями стіни завалилися, коли погоріли деревляні підпори. 60 майнерів виртувалося.

Двох майнерів з ратункового відділу, що хотіли дістатися до майни, подушилися на смерть від диму.

ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІЇ ЗГИНУ- ЛО 6 РОБІТНИКІВ.

БЕРЛІН, 29. лютого. — На спішій суді звітлення кажує, що підчас експлозії у фабриці недалеко Дурену згинуло шістьох робітників.

УТОПИВ СВОІ ДІТИ ЧЕРЕЗ ВЕЛИКУ НУЖДУ.

ІНДІЯНА ГАРБОР, Індіяна. — Джордж Чисголл, прибувши недавно з Канади робітник у місцевій відпарній залізі, втопив у каналі двоє своїх дітей — 8 і 9-літнього хлопчиків. За причину, що пхнула його на такий злочин, подав малу платню, яка не вистарчала на утримання його родини, що складалася з шестеро душ, включно з ним самим.

АДМІНІСТРАТОР ЗВІЛЬНИВ 400 САМОАНЦІВ.

АПІЯ, Бритійський острів Самоа, 8. березня. — Адміністратор сер Джордж Ричардсон видав вчора приказ звільнити 400 Самоанців, що були засуджені 28. лютого на шість місяців в'язниці за старання ввести в силу бойкот європейських склепів, щоб цим робити кліпот владі.
Рівночасно Ричардсон дав інструкції звільненню, щоб вони повернули до дому й кооперували з льоальними тубільцями в підтриманні законів, настановлених владою.

ЗЕМЛЕТРУС НА ПІВОСТРОВІ КАМЧАТЦІ.

МОСКВА, 8. березня. — На півострові Камчатці, що лежить у північно-східній Азії, був землетрус, який поробив глибокі шліни на поверхні землі. Після землетрусу вибухли три вулкани й поломився та попів виходили з них через два дні.

ОХОРОНА КАМ'ЯНЕЦЬКОГО ЗАМКУ-ФОРТЕЦІ.

На Кам'янецьчині є замок-фортеця, що, як зразок військових фортифікаційних споруджень 14. століття, являє собою великий інтерес для вивчення військових укріплень. Наркомос звернувся до Раднаркому з клопотанням оголошити цей замок державним історико-культурним заповідником. Цього року Наркомос асигнував на підтримку та охорону решток пам'ятника потрібні кошти. Крім того Наркомос звернувся з проханням до Кам'янецького виконкому, щоб з місцевого бюджету також було асигновано кошти на ремонт пам'ятника і вжито заходів для збереження замку.

ЛІТВІНОВ РАДИТЬ ЗАПРО- СИТИ ТУРЕЧЧИНУ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 7. березня. — Секретаріат Ліги Націй отримав повідомлення від Максима Літвінова, заступника народного комісара закордонних справ, що він прибуде до Женеві на конференцію роззброєння.

Рівночасно Літвінов заявив, що Ліга повинна запросити на конференцію також Туреччину, бо без її участі рішення конференції не будуть мати повного значіння.

Секретаріат пропонує, що пропозицію раді Ліги і правдоподібно Туреччина буде запрошена. Конференція роззброєння розпочнеться 15. березня.

ЮНІЯ В ОБОРОНІ ВІДПРАВ- ЛЕНИХ РОБІТНИКІВ.

НЬО ЙОРК, 7. березня. — Компанія, що є власником підземних і воздушних залізниць у Нью Йорку, відмовилася перегорювати в справі 20 відправлених робітників. Юнія трамваєвих робітників, до якої належать відправлені від праці, має голосувати над страйком.

ХОЧЕ, ЩОБ САРВАТ ВІДТЯ- ГНУВ РЕЗИГНАЦІЮ.

КАІРО, Єгипет, 6. березня. — Король Фуад, який є прикломником Великої Британії, звернувся до Сарвата Паші, щоб він відтягнув свою резигнацію з прем'єра. З огляду на ворожий настрій до англо-єгипетського договору, який заключає Сарват Паша а єгипетський уряд відкинув, не вважаючи за правдоподібно, що він відтягне свою резигнацію.

ЗДАВЛЮЮТЬ ПОВСТАННЯ НА СУМАТРА.

СУМАТРА, Індонезія. — У голандській колонії Медан вибухло повстання. Підчас сутички між голандським військом а тубільцями п'ятьох тубільців убито і 8 ранено.

ЮНІЙНИЙ УРЯДНИК АГЕН- ТОМ КОМПАНІ.

КОЛОМБУС, Огайо. — Майк Кейн, президент місцевої міської ради Американської Федерації Праці, зівстав здемако-ваний як платний агент електричного тросту, що постачає для міста електричну силу. Трост оголосив, що Кейн є "публічним вихователем" тої компанії, за що отримує шість тисяч доларів річно.

ДАЮТЬ ДОПОМОГУ МАЙНЕ- РАМ У ШВЕЦІ.

МОСКВА. — Центральний Комітет майнерської юнії вислав 50,000 рублів на допомогу страйкуючим майнерам у Швеції. Ця сума розпочинає регулярну допомогу, яку будуть давати майнери Радянського Союзу шведським майнерам згідно з недавно заключеною між ними умовою.

"ПІДРУЧНИК БІБЛІОГРАФІ".

Науковий Інститут Книгознавства закінчив з Д.В.У. переговорів в справі видання книги відомого чеського бібліографа Жівного "Підручник бібліографії". Ця книжка являє собою перший науковий підручник бібліографії, що вперше виходить українською мовою на терені С.Р.С.Р.

БАНК ФРАНЦІИ ХОЧЕ ДІСТА- ТИ ЗОЛОТО С.Р.С.Р.

НЬО ЙОРК, 10. березня. — Банк Франції з Парижа розпочав вчора у федеральнім суді процес за більше як 5 мільонів доларів у російським золоті, що його отримали недавно два банки в Нью Йорку.

Претенсії до золота паризький банк опирає на тім, що таку суму він зложив у державнім банку Росії перед революцією і ніколи її назад не отримав.

СЕНАТОР БАЧИТЬ САМИЙ "ДОБРОБУТ".

ВАШІНГТОН, 8. березня. — Сенатор Смут виступив у сенаті з промовою, в якій пробував доказати, що добробут існує в Америці далі та що всякі чутки про безробіття, це висвані з пальця брехні.

Зараз проти нього виступили сенатори з демократичної партії та пиятуванням балачки про добробут як свідомі брехні. Може добробут дехто має, але певно не широкі круги робітників. Сенатори натякували на групу великих промисловців, які в Кабинеті Куайджа мають свого представника в особі секретаря скарбу Мелона.

ДАНСЬКІ БЕЗРОБІТНІ ІДУТЬ ДО СТОЛИЦІ.

КЕЛЕРУПІ, Данія, 7. березня. — Триста безробітних вирушили вчора з цього міста до Копенгаги, де вони влаштують демонстрацію проти безробіття й будуть домагатися праці.

ПЕРЕДАЛИ 15 АЕРОПЛАНІВ ЧЕРВОНІЙ АРМІІ.

МОСКВА, 5. березня. — У зв'язку з святкуванням десятих роковин Червоної Армії передано їй 15 нових аеропланів, побудованих за фонди "наша відповідь Чемберлейну". Досі організація, що веде свою діяльність під кличем: "наша відповідь Чемберлейну", доручила Червоній Армії 66 аеропланів, побудованих за добровільні датки населення на ту ціль. Одночасно Червоній Хрест передав Червоній Армії перший радянський амбулянт-аероплан.

БЕЗРОБІТТЯ У БРИТАНІ ЗРОСТАЄ.

ЛОНДОН, 8. березня. — Невдоволюючи статистика міністерства праці вказує, що безробіття в текстильній індустрії далі зростає.

ХОТЛИ СПАЛИТИ ЖІНКУ ЖИВЦЕМ.

Черновецька "Боротьба" приносить таку новинку:
В однім селі на Верховині не було добра. То дощі безнастанні, то град, то вогонь — селяни бралися розпука. "Прещінь не карав би їх Господь, якби не були грішні люди". Отже яка причина тим нещастям? Знайшли її в одній вдові, бо казали, що то чарівниця і то все її робота. Кількох паству виходили влову, силою вивели до ліса, щоб її там спалити. На крик нещасної надбігли лісничі та освободили з рук фанатиків, які лише на загрозу, що будуть на них стріляти, лишили жінку в спокою. Вдова мусіла однак з села забратися.

У РОЗРУХАХ В СТОЛИЦІ ВЕНЕЗУЕЛИ УБИТО ТРИЦЯТЬ ОСІБ.

Між убитими нема зарахованих шістьох поліцаїв, яких злізчували студенти, що влаштували демонстрацію проти Злучених Держав.

КУКУТА, Колумбія, 8. березня.

— Останні звітлення з Каракасу, у Венезуелі, кажуть сьогодні, що в тамошніх розрухах убито 30 осіб. Тут не є включені шість поліцаїв, що були злізчовані студентами. Студентів, арештованих у зв'язку з розрухами, далі тримають у в'язничих підземеллях, хоч уряд запропонував звільнити їх на поруки. Студенти відмовляються переговорювати з урядом.

БОГОТА, Колумбія, 8. березня. — Перші подробиці про недавні розрухи в Каракасі, столиці Венезуелі, були привезені сьогодні до Колумбії торговельними агентами, які пере-

іхали кордон Венезуелі в Кукуті.

Ці агенти кажуть, що розрухи викликали студентські протести в Каракасі проти акції Злучених Держав у Нікарагві й проти можливості, що Венезуела може втратити свої багаті нафтові землі в Маракайбо на річ чужинських компаній.
Поліція стріляла до юрби студентів і багатьох з них убила або ранила, а інших забрала до підморських тюремних льохів у Порто Кабельо. У відплату за це озлоблені студенти злізчували шістьох поліцаїв. (Республіка Венезуела лежить у північній частині Південної Америки.)

БЕЗРОБІТТЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖА- ВАХ ПОСТІЙНО ЗРОСТАЄ.

ВАШІНГТОН, 8. березня. — Хоч з федерального уряду не вийшло ще ні одне слово про зростаюче в країні безробіття, то з усіх сторін Злучених Держав надходять вісти, що понад усякий сумнів стверджують його зріст.
У Нью Йорку, наприклад, на одну роботу, проголошену в газеті, зголосилося аж 600 людей, які боролися між собою за першенство, так що аж поліція мусіла розганяти зібрання.

Добродійні інституції ріжних віроповідань у Філадельфії вислали до міського уряду за-яву про зріст безробіття. В цій заяві сказано, що міський уряд, бизнесові організації та сама індустрія мусять щось зробити в цій справі. Один банкір обчислює число безробітних у Філадельфії на 65,000 до 100,000. Безробіття обіймає передові фабрики й будівельну індустрію.

КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ ПРОТИ ЗА- КОНОПРОЄКТУ ДЖАНСОНА.

ВАШІНГТОН, 9. березня. — На засіданні конгресового комітету для справ імїграції розглянено проект конгресмена Джансона про депортацію всіх чужинців, що прибули до Злучених Держав нелегально.

Всі промовці признали цей законопроект непрактичним; його постанови такі гострі, що вони часто мусіли б мати тяжкі наслідки для зовсім неперевих пуделок, вийшли на страйк. Робітники є організовані в юнії й одним з їх домагань є підвишка платні на два долари тижнево.

СЕНАТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ЗА ІНТЕР- ВЕНЦІЮ В НІКАРАГВІ.

ВАШІНГТОН, 8. березня. — Сенатський комітет для закордонних справ розглянув резолюцію сенатора Гефліна, під якою президент Злучених Держав мав би негайно відкликати моряків з Нікарагві. Комітет пропонує сенатові звіт, що всі члени комітету для закордонних справ заявили проти пропозиції сенатора Гефліна.

Проти сенатора Гефліна заявився навіть сенатор Бора, голова комітету, доказуючи, що американський уряд зрозумів угоду з провідниками ліберальної партії в Нікарагві, на чолі котрої стоїть Діас, та обіцяв утримувати порядок підчас наближаючих виборів. Бора казав, що Америка повинна забратися з Нікарагві, але не в теперішню хвилю.